

Expresseu, en un màxim de 40 paraules, les idees principals del text de Sambursky. La vostra redacció ha de començar amb l'expressió "Aquest fragment afirma que..."

Una de les principals empreses de l'antiga filosofia grega va ser donar una interpretació racional als esdeveniments naturals que havien estat explicats anteriorment mitjançant les antigues mitologies. Davant nostre tenim una aplicació del principi científic que diu que una quantitat màxima de fenòmens ha de ser explicada per mitja d'un nombre mínim d'hipòtesis. [...] La concepció d'una conformitat general a la llei existent en la naturalesa està present en la filosofia grega des del principi. Els intents de Tales i els seus seguidors de definir la matèria primordial i de descobrir les lleis fonamentals que hi ha subjacents als fenòmens són, simplement, una expressió d'aquesta convicció.

Samuel SAMBURSKY, *El mundo físico de los griegos*. Alianza. Madrid, 1990

Exemple 3 punts:

Aquest fragment afirma que l'antiga filosofia grega pretenia substituir les explicacions mítiques dels fenòmens naturals per explicacions racionals. És ja l'aplicació del principi científic que prescriu donar raó del màxim nombre possible de fenòmens mitjançant hipòtesis o lleis. (3 punts)

Expresseu, en un màxim de 60 paraules, les idees principals de Karl Popper. La vostra redacció ha de començar amb l'expressió "Segons Popper..."

Allò que considero nou en la filosofia grega [...] no consisteix tant en la substitució dels mites per quelcom més «científic», sinó més aviat en una nova actitud enfront dels mites. Crec que el fet que el seu caràcter comenci a canviar no és més que una conseqüència d'aquesta nova actitud.

La nova actitud a què em refereixo és l'actitud crítica. En comptes de transformar dogmàticament la doctrina [amb l'únic fi de conservar la tradició autèntica] trobem una discussió crítica d'aquesta. Alguns comencen a plantejar preguntes; posen en tela de judici la integritat de la doctrina: la seva veritat.

Per descomptat, el dubte i la crítica existien ja abans d'aquest estadi. La novetat, no obstant això, resideix en que aquest dubte i crítica es converteixen a la seva vegada en part integrant de la tradició de l'escola. Una tradició d'ordre superior substitueix la tradicional conservació del dogma. En comptes de la teoria tradicional -en lloc del mite- ens trobem amb la tradició de criticar teories (que al principi difícilment poden ser quelcom més que mites). Només en el transcurs d'aquesta discussió crítica es demana el testimoni de l'observació. [...]

Per tant, crec que aquesta tradició de crítica constitueix una novetat característica de la ciència. D'altra banda, em sembla que la tasca que la ciència s'imposa a si mateixa [és a dir, l'explicació del món], així com les idees fonamentals que utilitza, són assumides sense trencar amb la construcció precientífica de mites.

Karl R. POPPER, *El coneixement objectiu*. Edicions 62/Diputació de Barcelona. Barcelona, 1985

Exemple 3 punts:

Segons Popper, la novetat de la filosofia grega no consisteix en la substitució dels mites per explicacions racionals, sinó en l'aparició de l'actitud crítica. La crítica ja existia, però la novetat és que les noves escoles ja no pretenen transmetre dogmes, sinó que incorporen la tradició de sotmetre els dogmes a crítica, recurrent per fer-ho a l'observació. (3 punts)

Expresseu, en una sola frase per a cada text, les idees principals dels textos d'Antifont i de Plató (posat en boca de Sòcrates). En aquest cas heu de redactar la frase com si fos del mateix autor.

La justícia consisteix a no transgredir les disposicions legals de la ciutat en la qual hom viu com a ciutadà. Així doncs, un home practicarà la justícia en gran benefici propi si davant testimonis observa les lleis com a sobiranes, però sense testimonis, els dictàmens de la natura. Car els preceptes legals són imposats, els de la natura, obligatoris: els preceptes legals són producte d'un pacte, no innats; els de la natura són innats, no producte de cap pacte.

Així doncs, si hom, en transgredir les disposicions legals passa desapercebut als qui han establert el pacte, es veu lliure d'ignomínia i de càstig; si no passa desapercebut, no. Si hom fa violència, més enllà del que és possible, a les lleis que la natura ha establert, encara que passi desapercebut a tots els homes, el mal no és pas inferior, ni superior si tothom el veu. Car hom no és danyat en relació a l'opinió, sinó a la veritat. La nostra indagació és principalment en raó dels següents motius: moltes de les disposicions legals [nomos] es troben en conflicte amb la natura [physis].

ANTIFONT, *Fragments A 1,2, 4*

Exemple 2 punts:

La justícia és una convenció, sovint contrària a la naturalesa, de manera que si es transgredeixen les normes legals sense que ningú no ho sàpiga no hi haurà cap conseqüència, però no es poden transgredir les lleis de la naturalesa sense perjudici. (2 punts)

El meu art de llevador té les mateixes característiques que el d'elles, però es diferencia en el fet que assisteix els homes i no a les dones, i examina les ànimes dels qui donen a llum, però no els seus cossos. Ara bé, el més gran que hi ha en el meu art és la capacitat que té de posar a prova per tots els mitjans si el que engendra el pensament del jove és quelcom imaginari i fals o fecund i vertader. Això és així perquè tinc, igualment, en comú amb les llevadores aquesta característica: que soc estèril en saviesa. Molts, en efecte, em retreuen que sempre pregunto a altres i jo mateix mai dono cap resposta sobre res per la meua falta de saviesa, i és, efectivament, un just retret. La causa d'això és que el déu m'obliga a assistir els altres però a mi m'impedeix engendrar. Així és que no soc savi de cap manera, ni he aconseguit cap descobriment que hagi estat engendrat per la meua pròpia ànima. No obstant això, els que tenen tracte amb mi, encara que semblen alguns molt ignorants al principi, en quant avança la nostra relació, tots fan admirables progressos, si el déu se'l concedeix, com ells mateixos i qualsevol altra persona pot veure. I és evident que no aprenen mai res de mi, perquè són ells mateixos i per si mateixos els que descobreixen i engendren gaires bells pensaments. No obstant això, els responsables del part som el déu i jo.

PLATÓ, *Teetet*, 150 b-d.

Exemple 2 punts:

Sòcrates no engendra ni ensenya la saviesa, sinó que ajuda els altres a descobrir-la, de manera que fa amb la veritat el mateix que fan les llevadores amb els cossos. (2 punts)